

žarek dobrote

04/X
april
2012

informativno glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Pomagajmo preživeti

DRUŽBENI NAUK CERKVE

4 ••• Subsidiarnosti in Karitas

MEDGENERACIJSKA SOLIDARNOST

5 ••• Aktivno staranje malo drugače

POGLED NA SOCIALNO DRŽAVO

6 ••• Težave ob uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

7 ••• Pravičnost v ljubezni

8 ••• Križev pot na Sveto goro nad Gorico

CELJE

9 ••• Skupno veselje ob obletnici

KOPER

10 ••• Občni zbor 2012 v znamenju preprostosti

11 ••• Avgusta gremo na Madžarsko

12 ••• Za velikim petkom vedno pride velika noč

LJUBLJANA

12 ••• Prvič na Koroškem

13 ••• Postni monopoli

MARIBOR

14 ••• Delaj, kar je dobro, prav in pravično!

16 ••• 4. obletnica blagoslovitve Doma sv. Lenarta

MURSKA SOBOTA

16 ••• Peti plenum Škofijske Karitas Murska Sobota

NOVO MESTO

18 ••• Zakon o prostovoljstvu – ovira ali priložnost?

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

1. 4. Obisk v domovih: Postojna, Lucija
2. 2. Obisk v domovih: Vipava, Ajdovščina
4. 4. Obisk v domu Danica v Gažonu
9. 4. Srečanje DK Idrija Cerkno, dobrodelniki koncert v Koštaboni, maša v Domu v Ilirski Bistrici
10. 4. Srečanje Tolminske OK
13. 4. Razstava Umetniki za Karitas, Portorož
14. 4. Seminar za neprofesionalno svetovanje, Kobarid
17. 4. Medgeneracijsko druženje v Ilirski Bistrici
24. 4. Srečanje Goriške OK
28. 4. Duhovna obnova v Ilirski Bistrici

POST – DARILO SEBI
IN BLIŽNJEMU

Imre Jerebic

Tako nekako sem razmišljal na drugo postno nedeljo, ko smo v berilu prebrali odlomek o darovanju Izaka. Zmeraj me pretrese nenavadna zahteva Boga Abrahamu: »Daruj mi svojega sina Izaka!«

Kaj je dobri Bog od nas, spoštovani sodelavci Karitas, pričakoval – zahteval v tem postnem času? Ne gre za tisto zunanje darilo, ki je lepo zavito s pentljico v celofan, ampak za tisto notranje darilo, ki se drugače zrcali in blešči. Gre za to, da bi bil sedaj in tukaj dar oziroma darilo nekemu in sebi:

- Je to 40 dni brez alkohola v postnem času v znamenje solidarnosti?
- Je to 6 petkov posta v postnem času brez mesa, slaščic, da nekemu pomagam nositi križ?
- Je to drugačen odnos do ljudi v stiski ne glede na to, ali so na robu preživetja po svoji krivdi ali zaradi propada podjetij?
- Je to drugačen odnos do moje – tvoje družine, ki je popolna ali nepopolna, pa vendar je v njej očetova in materina vloga nenadomestljiva, ker je tak nrvni in Božji zakon?

Postno darilo je »zlatnik«, ki se enako blešči na obeh straneh, toda zmeraj je treba začeti pri sebi in biti najprej darilo sebi. Abraham je to pot do sebe – da je postal darilo v Božjih očeh – zmogel v globoki veri in se odzval pogumno gotovo proti svoji človeški naravi. Od nas danes dobri Bog ne zahteva tako velikega daru – žrtve. So pa naše vsakdanje majhne žrtve tudi velike žrtve, če jih povežemo v žrtveni šopek. Gre za našo vero, ki v postnem času vsako leto dobi priložnost, da jo požlahtnimo ali nekako poskušamo sebe očistiti razne navlake in prisluhniti Njemu, ki stoji pred vrati našega srca in čaka, da mu odpremo. V svoji omejenosti in neurejenosti potrebujemo zunanje spodbude in letos jih je na pretek (naštel sem štiri); seveda pa je še pomembnejši tisti notranji odgovor Njemu, ki trka in nas vabi na kako posebno avanturo, darovanje, da bi bili Njegovo znamenje služenja ubogim: **KAKO VELIKO darilo sebi in bližnjim smo lahko v letošnji pomladi!**

• FOTO NASLOVNA STRAN: Andrej Gombač, ZADNJA STRAN: Helena Zevnik Rozman •

tema meseca

POMAGAJMO PREŽIVETI

Peter Tomažič

Pred nami so velikonočni prazniki, ko bodo mize obložene in polne dobrot. Prav je, da se tega veselimo, hkrati pa smo povabljeni, da v tem času še bolj mislimo tudi na številne družine in posameznike po Sloveniji, ki ne morejo preživeti. Na župnijske in škofijske Karitas poleg dolgotrajnejših prejemnikov pomoči vsak dan prihajajo ljudje, ki so na novo izgubili delo ali pa so se zaradi neredne oziroma prenizke plače znašli v hudih težavah. Stiske se v zadnjih dveh letih samo stopnjujejo. Letošnje razmere še dodatno zastruje novi Zakon o socialno varstvenih prejemkih in zakasnele odločbe. Številne, še posebej starejše, pa na Karitas vodi tudi upravičen ali neupravičen strah, da bodo zaradi prejemanja državnih pomoči izgubili vse svoje premoženje. V zadnjih mesecih je zaznaven tudi porast deložacij, v katerih se znajdejo tudi družine z otroki. Vse to je realnost, ki je bila lani z nami in bo pri delu na Karitas spremljevalka tudi v letošnjem letu.

Pomoč mreže Karitas v lanskem letu

V letu 2011 smo v obliki **materialne pomoči** z darovi darovalcev, delom prostovoljcev, sredstvi FIHO, ministrstev, lokalnih skupnosti in hrano iz intervencijskih zalog EU pomagali **138.204 osebam** po vseh slovenskih krajih. Med njimi je bilo 122.740 družin in družinskih članov, 12.196 starejših, 2.412 migrantov ter 856 brezdomcev. Glavnino pomoči v obliki hrane, higienskih pripomočkov in plačila položnic so prejele družine, ki so v hudih stiskah. Pomoč v obliki šolskih potrebščin je prejelo tudi 11.800 otrok.

Več kot **11.000 prostovoljcev, ki delujejo v 436 župnijskih Karitas**, je ljudem v stiski razdelilo **3.166 ton hrane** ter obiskalo in razveselilo 45.000 starejših po vsej Sloveniji. Samo v lanskem letu je pomoč v obliki plačila najnujnejših položnic prejelo 7.580 gospodinjstev. Opravljeno je bilo res veliko delo. Vendar številne stiske ostajajo in prihajajo nove. Vsi bi si želeli, da bi bila naša pomoč še bolj izdatna, učinkovita in usmerjena v trajne rešitve. Žal to velikokrat ni mogoče, saj smo omejeni s sredstvi in prav tako ne moremo nikomur nuditi zaposlitve, ki je eden izmed osnovnih pogojev za dostojno življenje. Zagotovo pa lahko s svojim odnosom ljudi tolažimo, opogumljamo, usmerjamo in celo opozarjamo, kadar v svoji stiski in okoliščinah prestopijo razumne meje.

Pomagajmo preživeti v letu 2012

V letošnjem letu smo priča napovedim »kleste-nja« razpoložljivih sredstev na vseh koncih. To bo še posebej veljalo za lokalne in državne proračune, ki ne prenesejo prav veliko. Tudi na Karitas se srečujemo z omejenimi sredstvi in vse večjimi potrebami in prošnjami. Naša prva naloga je, da še enkrat premislimo o kriterijih za pomoč, kdo je tisti, ki je res potreben pomoči, v kakšnem obsegu in na kakšen način. Pri tem ne sme biti pomembno število uporabnikov, s katerim se lahko pohvalimo, ampak predvsem dejanski učinek in dostojanstvo ljudi, ki jim pomagamo.

Še velike rezerve solidarnosti se nahajajo v naših župnijskih skupnostih in tudi širših lokalnih nivojih. Na nas je, da ljudi spodbudimo bodisi k darovanju bodisi k prostovoljstvu. Preko akcij slovenske in škofijskih Karitas smo lahko kot župnijska Karitas solidarni tudi z delom drugih Karitas, ki delujejo na območjih, kjer so še večje potrebe in

še manj sredstev. Prva taka priložnost so postne akcije in pred nami je dobrodelna akcija Pomagajmo preživeti, ki je še posebej namenjena zbiranju sredstev za pomoč tistim, ki so prizadeti ob gospodarski krizi in zaradi brezposelnosti. Kot že nekaj let zapored bomo tudi letos nagovorili vse župnije in bralce tednika Družina. Srčno upamo, da bo tudi letos lep odziv, ki bo v nadaljevanju omogočil učinkovito pomoč ljudem v stiski. •

Slovenska Karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana,

TRR: 02140-0015556761,

namen: POMAGAJMO PREŽIVETI, sklic: 9300.

družbeni nauk cerkve

SUBSIDIARNOST IN KARITAS

Matej Pirnat

Načelo subsidiarnosti imamo sodelavci Karitas marsikje zapisano, na mnogo načinov o njem govorimo; radi se pohvalimo, da je eno bistvenih načel našega delovanja, večkrat pa tudi na ves glas komentiramo, ko se ga kdo ne drži. Pa vendar se mi poraja vprašanje, če razumemo in s srcem in rokami vemo, kaj to načelo sploh pomeni. Poskusimo ilustrirati s preprosto zgodbo.

Predstavlajte si, da ste zaposleni v velikem podjetju, ki ima poleg uprave in proizvodnje tudi svojo kuhinjo. In zdaj si zamislite direktorja tega velikega podjetja, ki gre vsak dan točno ob 10. uri dopoldne v kuhinjo in posoli juho, opere solato in nareže kruh. Če menite, da med tem časom pomočnik kuharja odide v direktorjevo pisarno in podpisuje dokumente ter preverja plačilne liste, se seveda motite, saj za to vendar ni usposobljen in to je vsem v podjetju jasno.

Omenjeni direktor krši načelo subsidiarnosti ali povedano drugače: ne pozna razdelitve pristojnosti glede urejanja, odločanja in izvajanja posameznih nalog v podjetju. Tudi ob predpostavki, da ima omenjeni gospod res srečno roko za soljenje in je zato njegova juha neprimerno boljša od tiste, ki jo soli šef kuhinje, je razmišljanje direktorja zmotno, saj bi bilo koristno, da bodisi zamenja službo in se zaposli v kuhinji ali – še bolje – o skrivnosti soljenja poduči kuharje in jim tako pomaga, da postanejo bolj kompetentni in samozavestni.

Ravno v tem je namreč srž načela: subsidiarnost izhaja iz moralne obveze, da se spoštujemo dostojanstvo in odgovornost posameznikov, obenem pa se krepijo njihove veščine, sposobnosti in znanja. Med definicijami subsidiarnosti najdemo še eno, ki jo je vredno izpostaviti: »načelo subsidiarnosti ne more biti obravnavano izolirano, temveč v povezavi s še štirimi načeli: enotnost delovanja, učinkovitost, enotnost uporabe in solidarnost.«

Tukaj pa nam že postaja jasno, kje in zakaj je načelo subsidiarnosti vtakano v delovanje Karitas. Župnijske Karitas zagotovo bolje poznajo stiske in značilnosti domačega okolja kot nekdo, ki je od njega oddaljen, zato je njihova pomoč bolj učinkovita. Več kot je župnijskih Karitas, več je žarišč dobrote in ljubezni, več ljudem je na voljo pomoč in nenazadnje – ker ŽK izhajajo iz drugačnih okolij – več možnosti je za medsebojno sodelovanje in plemenitenje. In v družbi ali krajevni Cerkvi je zagotovo več solidar-

nosti. Kako pa je z načelom enotnosti delovanja? Predpogoj zanj je medsebojno zaupanje, tudi nekaj ponižnosti ne škodi. Med vsemi nasveti, ki sem jih kdaj dobil, enega po modrosti ne preseže noben drug: delaj se, da si bolj ponižen, kot si. Velika bolezen Cerkve in posledično cerkvenih ustanov je delanje drug mimo drugega, vsak zase in vsak malo drugače. Tista scela tkana suknja brez šiva nam res ne da miru, in če le moremo, ji prišijemo vsak svojo zaplato. Je to znamenje dostojanstva, odgovornosti, osebne pobude? Ne, to je škandal neenotnosti in razklanosti! Tak isti škandal je, če se posamezne ravni Karitas med seboj ne znamo dogovoriti, če si medsebojno ne zaupamo ali če ena raven lomasti tam, kjer je druga morda stopicala z majhnimi koraki ali se počasi pripravlja na pot. Rezultat je ponavadi vedno enak: veliko slabe volje, predvsem pa zmedemo bodisi darovalce bodisi uporabnike in porušimo, kar je nekdo dolgo in trudoma gradil. Če dobro premislimo, ali nista v ozadju takega našega ravnanja nezaupanje in napuh? Slej ko prej temu sledi še slaba volja, ker tisti, ki mora vse in brez njega nič ne gre tako, kot mora, postane zagrenjen, iztrošen in marsikdaj popolnoma neznosen za okolico. Z gotovostjo si upam trditi, da ko pokopljemo načelo enotnosti delovanja, pokopljemo tudi učinkovitost in solidarnost, saj počasi ostanemo sami in ugotovimo, da vsega pa le ne zmoremo.

Poglejmo si še enotnost uporabe. Morda pri njej izpostavimo eno nevarnost. Gotovo smo se vsi sodelavci Karitas že srečali s stavkom: »Vi ste tako prijazni in dobri, vedno nasmejani in pripravljeni na pomoč, ne pa kot oni tam in tam, ki se jim vedno mudi, ki dajejo manj, ki nikoli ne najdejo lepe besede, ki ...« Kako dobro denejo te besede naši nečimrnosti in želji po ugajanju. In kako kvarno vplivajo na dobro počutje vseh, ki delujejo v mreži Karitas. Zdravili zoper to bolezen sta vsaj dve: gotovo je to opomin k spraševanju vesti, kaj, kako in s kakšnim predznakom opravljamo svoje karitativno delo, kako se trudimo za ljudi in kako jih sprejemamo, zakaj jim pomagamo. Drugo zdravilo pa je v medsebojnem sodelovanju, poznavanju in srečevanju sodelavcev Karitas. Takih ali drugačnih predsodkov in nalepk drug o drugem se bomo znebili samo, če se bomo poznali. Potem si bomo med seboj tudi zaupali, iskali načine, kako drug drugemu pomagati, in k vsem, ki smo jim poslani, bomo pristopali z zavestjo, da nismo sami, da se s podobnimi stiskami srečujejo tudi druge in da niti najbolj črna noč ni tako temna, da v njej ne bi mogla zasvetiti iskrica dobrote, ki je Karitas.

Pomudimo se za hip še pri človeškem dostojanstvu, v službi katerega naj bi bilo načelo subsidiarnosti. Nekje sem zasledil zanimivo misel, da je Jezus kršil načelo subsidiarnosti, ko je učencem umival noge, saj bi si jih morali sami. Črkarsko gledano je res. A če pozorno beremo evangelij po Janezu, se odgovor skriva že v opisu dogodka: da bi svojim izkazal ljubezen do konca. Jezus torej ni po-

segel v pristojnosti apostolov niti jim ni namignil, da bi bilo vendarle dobro, če se kdaj pa kdaj okopajo, ni kršil njihovega dostojanstva, ampak ga je povzdignil. Pokazal jim je, kako je treba služiti bratom in sestram, in jih učil ponižnosti tudi v prejetju pomoči (spomnimo se Petrovega godrnjanja). Če je Bog sam ljudem umival noge, koliko bolj smo mi dolžni drug drugemu služiti v ljubezni in veselju. •

medgeneracijska solidarnost

AKTIVNO STARANJE MALO DRUGAČE

Metka Klevišar

Vsi bi radi živeli dolgo in srečno. Kot v pravljici. Nihče noče biti star, govorimo samo še o starejših ljudeh. Ampak že petleten otrok je starejši od triletnega. Spada torej med starejše.

V letu aktivnega staranja na vseh koncih naštevajo, kako so stari ljudje lahko aktivni. Na mnogo različnih načinov. Lahko se samo čudimo, kaj ljudje vse zmorejo, tudi še v zelo visoki starosti. Med nami je vedno več stoletnikov in nekateri so bistri in sveži, kot da bi bili mnogo mlajši. Ljudje še v visoki starosti hodijo na tretjo univerzo, na telovadbo in številne vrste fitnesa ter rekreacije, tečejo v naravi, nekateri celo maraton, plavajo in smučajo. Tudi takšni so, ki še pri skoraj stotih letih vozijo avto. Tako bi lahko še naprej naštevali, kaj vse delajo. Ko slišimo govoriti o aktivnem staranju, se nam zdi, da je pod tem pojmom mišljeno predvsem to. Vse skupaj je res pohvale vredno.

Potem je tu druga skupina ljudi, o kateri se že malo manj govori. Stara gospa pri petinosemdesetih letih vsak dan skuha kosilo za sedem ljudi. Sama tudi sestavi jedilnik. Pred nekaj meseci so jo operirali zaradi raka na dojki in je vse skupaj prestala povsem neproblematično. Prav nič se ni smilila sama sebi. Spet kuha zase in za hčerkino družino. Vsak dan jo sicer že nekaj let boli hrbtenica, ko zjutraj vstane, ampak s tem se je navadila živeti. Vedno si tudi vzame čas za ljudi, ki prihajajo v hišo in se radi pogovarjajo. Ona ima čas in čuti, da ljudje potrebujejo prav to: nekoga, ki jih posluša. Ta gospa gotovo ni nič manj spoštovanja vredna kot mnogi stari ljudje iz prve skupine. Morda bi lahko celo rekli, da jo lahko še veliko bolj občudujemo.

Potem pa imamo še tretjo skupino starih ljudi, o kateri se v letu aktivnega staranja zelo malo govori, skoraj nič, in ki tudi ni tako majhna. To so stari ljudje, nekateri niti še ne tako zelo stari, ki so neobogljivi in potrebujejo pomoč. Ne zmorejo več

vsega sami. Vedno bolj čutijo svojo neobogljivenost in nekaj najtežjega je v življenju sprejemati, kako si vedno bolj neobogljivi in vedno bolj odvisni od tuje pomoči. Brez upanja, da bo kmalu bolje. Ne, prav nasprotno, samo še slabše bo. In nazadnje bo prav gotovo prišla smrt.

Za ljudi iz te zadnje skupine je gotovo najtežje. Pa se vsak iz prvih dveh skupin lahko prej ali slej znajde v tej skupini. Stvar velike življenjske modrosti je, da zna človek sprejeti svoje stanje tudi takrat, ko ne more biti več tako aktiven kot prej, ko mora vedno bolj sprejemati svojo nemoč in svoje odhajanje. Zame je tudi to aktivna starost, da znaš ohraniti določen življenjski optimizem tudi takrat, ko zmoreš vedno manj. Res je vedno manj zunanje akcije, je pa toliko bolj potrebna notranja moč, ki ti pomaga to stanje sprejeti. Na to pa se človek pripravlja veliko prej, že od otroštva dalje. V takšno aktivno staranje je morda vložene še več življenjske energije kot v to, da pri petinsedemdesetih letih pretečeš maraton.

Še ena skupina starih ljudi je, pri kateri ne moremo govoriti o aktivnem staranju. To je skupina starih dementnih ljudi, ki živijo v svojem svetu in se ne morejo več vključevati v aktivno življenje. Vedno več je starih dementnih ljudi in ti so lahko velik problem za svojce in za družbo. Še sreča, da sami verjetno zaradi tega ne trpijo veliko.

Vse to je starost, vse te skupine. Bolj pomembno kot aktivno staranje je zadovoljno staranje. Kaj ti pomaga, da si še tako aktiven, če v sebi nisi zadovoljen? Poznam ljudi, ki jim nikoli ni dovolj. Radi bi tekli še hitreje, radi bi hodili še na več tečajev tretje univerze, radi bi še več potovali in tako naprej. Narava pa je taka, da postaja vsega tega vedno manj. Če se vsi ti zelo aktivni stari ljudje niso nikoli soočili in sprijeli s svojo omejenostjo in končnostjo, je logična posledica, da bodo vedno bolj nezadovoljni. Življenje v nezadovoljstvu pa je zelo huda stvar, tudi če je na zunaj še tako aktivno.

Nam vsem želim, da bi znali biti aktivni in zadovoljni. •

pogled na socialno državo

TEŽAVE OB UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV

Alenka Petek

Zadnje tri mesece, odkar je v veljavi novi Zakon o socialno varstvenih prejemkih, so ljudje, prejemniki socialnih transferjev, v veliki stiski. Zapoznele odločbe, negotovost, strah pred jutri. V medijih smo zasledili, da so na Centrih zaposlili dodatne varnostnike, zaradi ogroženosti socialnih delavcev spričo pritiskov uporabnikov. Večkrat so se v medijih pojavili tudi primeri izkoriščanja starega zakona in s tem opravičevanje novega. Poročali so o treh primerih ljudi, ki po novem ne bodo več prejemniki socialne pomoči, ker so pri njih odkrili ogromne dohodke, premoženje in vezane vloge. Nihče pa ni omenil primerov, ko ljudje zato, ker niso dobili odločb ali so se jim obračunavale po starem, niso mogli preživeti meseca. Ti primeri pa niso bili samo trije.

V času uradnih ur se je pri nas zvrstilo nemalo prosilcev, ki niso imeli za najemnino in za pokritje osnovnih stroškov. Že res, da bodo čez tri mesece dobili poračun za nazaj, a živeti so morali tudi včeraj in morajo tudi danes. Težko je človeku, ki ni prejel odločbe o socialni pomoči, pa nujno potrebuje zdravnika, reči, naj počaka tri mesece. Ko bo prejel odločbo, bo dokazal, da je upravičen do oprostive plačila dodatnega zavarovanja. Zdravstvo pa zahteva ažurirane podatke, prav tako lekarne. Marsikatera družina s srednješolcem v dijaškem domu je že do sedaj težko plačevala dijaški dom. Z ukinitvijo otroškega dodatka pa je to še težje. Družine bodo zdaj še težje plačevale bivanje izven kraja stalnega bivališča. Tudi preveč izplačane otroške dodatke v zadnjih dveh mesecih bodo morali vrniti, kar bo za družine z že tako nizkimi dohodki velik problem.

Veliko se govori o mnogih izboljšanjih, o napredku, o manjši možnosti izkoriščanja države, o večji transparentnosti pomoči. Pa je bilo vse to res potrebno? Zaradi peščice ljudi, ki so vedno iskali luknje v zakonu (in jih še vedno bodo) ter našli načine za izigravanje države, so kratek konec potegnili posamezniki in družine, ki so že tako težko preživeli mesec. Lepo in prav je, da se odkrije prevarante, toda ne zato pahniti v še večje stiske velike večine najbolj ogroženih.

Pri delu se mi nemalokrat zgodi, da mi prejemnik socialne denarne pomoči pove, da mu je komisija odobrila invalidsko upokožitev. Sedaj bo pa lažje živel. Pokojnina bo višja, če pa še vedno ne bo šlo, bo zaprosil za varstveni dodatek. Vendar z novim zakonom to ne bo več tako preprosto. Posamezniki, ki so se ali se bodo trajno znašli v poslabšanem socialnem položaju, bodo ob novem navedenem minimalnem do-

hodku lahko prejeli še varstveni dodatek, ki se po novem ne bo več izplačeval iz pokojninske blagajne, ampak bo obravnavan kot socialni transfer. Tukaj pa se zakonodaja zaostri. Država se je namreč zavarovala z zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve v zemljiški knjigi pri nepremičninah, ki so v lasti upravičencev do trajne denarne socialne pomoči in upravičencev do varstvenega dodatka. Uradno so ta ukrep poimenovali »prepoved odtujitve premoženja v korist RS«. To pomeni, da se bo država prijavila kot zakoniti dedič deleža nepremičnine pokojnega prejemnika trajne socialne pomoči ali varstvenega dodatka. Ob smrti osebe, na katere nepremičnino ima vpisano zaznambo, pa bo od dedičev terjala vračilo denarja, ki ga je osebi dala kot socialno pomoč. Mnogi so prepričani, da bo pogojevanje socialnih transferjev z zaznambami hiš, zemljišč in gozdov ljudi pahnilo v še večjo socialno stisko. Nedvomno pa se bo varstvenemu dodatku, ki ga zdaj prejema okoli 45 tisoč upokojencev, pa tudi socialni pomoči veliko ljudi iz strahu pred tovrstnimi ukrepi države tudi odreklo.

Pravico države, da zahteva povrnitev izplačane socialne pomoči, je uveljavil že Zakon o dedovanju, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS in velja že od leta 1977. Določbi 128. in 129. člena, ki to področje urejata, sta bili leta 2001 sicer spremenjeni, vendar ne vsebinsko. Načelo socialne države in pravičnosti je zapisano v 129. členu Zakona o dedovanju, ki pravi, da se država lahko odpove svojemu zahtevku, če so tudi zapustnikovi dediči, žena in otroci, socialno ogroženi oziroma potrebni pomoči. Pomoč države socialno ogroženemu posamezniku ni enostavno darilo, temveč je po svoji vsebini nekakšno posojilo, ki pa ga upravičenec ni dolžan vrniti za časa svojega življenja. Ni torej razloga, da bi po smrti posameznika, čigar zapuščina je bila ustvarjena (ali ohranjena) tudi s pomočjo prejete pomoči, to podedovali dediči, ki takšne pomoči ne potrebujejo.

Kako se bo to uresničevalo v praksi, bomo videli, ko bo zakon zaživel. Bomo uspeli biti socialni in zaščititi malega človeka?

Stiska se bo povečala. Lahko se zgodi, da ljudje preprosto ne bodo hoteli sprejemati pomoči, vprašanje pa je, od česa bodo živeli, še zlasti starejši, ki živijo v svojih hišah. To utegne marsikoga potisniti čez prag revščine.

Nezadovoljstvo ljudi se bo le še večalo, glede na pomanjkanje sredstev in čedalje večje zaostrovaje pogojev za pridobitev socialnih pravic. To se v prvih mesecih letošnjega leta že opaža pri Karitas. Bomo mi zmogli ustreči vsem tem pritiskom in željam prosilcev? Kje so naše meje? Kje so rezerve, kje še lahko zategnemo pas? •

PRAVIČNOST V LJUBEZNI

Tadej Sadar

Letošnje pastoralno leto je bilo razglašeno za leto socialne pravičnosti. Toda v svojem geslu skriva napako. Beseda ljubezen bi, po moje, morala biti napisana z veliko. Zakaj?

V odlomku o ozdravljenju v kopeli Betésda (Jn 5,1–9) v Janezovem evangeliju nastopa bolnik, ki je kar osemindeset let čakal na ozdravljenje: »Med njimi je bil tudi človek, ki je bil bolan osemindeset let. Jezus ga je videl, kako leži tam, in ker je vedel, da je že dolgo bolan, mu je rekel: 'Bi rad ozdravel?'« Bolnik mu je odgovoril: 'Gospod, nimam človeka, ki bi me dal v kopal, kadar se voda vzburka. Medtem ko grem tja, se spusti pred menoj kdo drug.'«

Je to pravica? Človeško gledano gotovo ne.

Jezus sam pravičnost razloži na skrivnosten način: »Ali pa onih osemnajst, na katere se je podrl stolp v Síloi in jih ubil, mar mislite, da so bili večji dolžniki kakor vsi drugi prebivalci Jeruzalema? Povem vam, da ne. A če se ne spreobrnate, boste vsi prav tako pokončani« (Lk 13,4–5).

Zgodovina pozna nešteto zgodb, katerih krivica sega do neba, ki ga ob vojnah, potresih, cunamijih, človek tudi krivi. »Kakšen Bog to lahko dopušča?« se sprašujemo, že odkar smo.

Lahko bi rekli, da je pravičnost nekaj, kar je za ta svet utopično, zgolj želja ali cilj, ideja, če hočete. Prava pravičnost je lahko samo pri Bogu, vse ostalo so le približki, iskrena želja človeka, da bi dosegel pravičnost že tukaj in zdaj.

To je prav tisto, k čemur nas želijo spodbuditi naši škofje v letu družbenega nauka Cerkve, ki ima moto »Pravičnost v ljubezni«. Toda za to bo treba več kot zgolj leto razmisleka ali nekaj okroglih miz na to temo. Jezusovo naročilo (ali pa kar grožnja) »če se ne spreobrnate« osebno razumem kot spreobrniti se v držo zrelega kristjana.

Za temelj mora vzeti čvrste starozavezne zapovedi. Vseh deset. Samo na teh temeljih bo kaj stalo, sicer se bo porušilo, karkoli bo zidal.

Nato mora biti človek. Človek v tistem pomenu besede, ko za nekoga veste, da se nanj lahko naslonite. Da vas bo razumel, poslušal, predvsem pa nikoli ne bo s komolci odrival sočloveka, da bi sebe potisnil naprej.

Na vse to lahko postavi streho z napisom kristjan, od katerega lahko pričakujete veselje tudi v preizkušnji, nerazumljiv in čudežni mir v vsakem, še tako težkem trenutku, pripravljenost, da se zavzame za resnico tudi za ceno lastne škode, in pripravljenost deliti, čeprav ima morda še sam malo.

Moč za vse to, za to pravzaprav nezemeljsko življenjsko držo, lahko črpamo samo iz nezemeljske hrane, in kdor se tega zaveda, tako tudi živi.

Naj nas ne begajo krivice na tem svetu. Ne obupajmo zaradi tega. Imejmo pred očmi Božjo pravičnost. Le v Njegovi Ljubezni jo lahko pričakujemo. Pri tem pa se trudimo za tisto, kar molimo: »kakor v nebesih, tako na zemlji«. Bog bo z nami, tako ali drugače. To nam zagotavlja tudi omenjeni odlomek o Betésdi. Bolnega je ozdravil sam Jezus, ki je tudi nam obljubil, da bo z nami vse dni do konca sveta. Bodimo trdni v veri, ki jo hranimo ob darovanski mizi, spodbujajmo drug drugega v upanju, in rezultat bo veselje v ljubezni, ki jo bomo lahko razdajali naprej. Vsaka naša drobna pozornost je zapisana v knjigo življenja. Upravičeno smo lahko ponosni na to. Veselje, ki nas navda ob tem, pa naj nam da moč za nove poti, tudi ob morebitnih krivicah, ki jih bomo srečali. •

Foto: Helena Zevnik Rozman

Ni pomembno, koliko naredimo, temveč koliko ljubimo

Nikoli ne mislite, da majhno opravilo, ki ste ga naredili za vašega soseda, ni veliko vredno. Ni pomembno, koliko naredimo, temveč koliko ljubezni vložimo v svoje dejanje. To je tisto, kar dobri Bog išče – in sicer zato, ker je on ljubezen in nas je ustvaril po svoji podobi, da bi ljubili in bili ljubljeni.

Zanesljivo spoznajte svojega soseda, kajti to poznavanje vas bo vodilo k veliki ljubezni, ljubezen pa vas bo vodila k osebni služnji.

bl. Mati Terezija

KRIŽEV POT NA SVETO GORO NAD GORICO

Jožica Ličen

Vse postne nedelje, že vrsto leto, je popoldan križev pot na Sveto goro. Nekateri romarji in molivci pridejo organizirano v okviru župnije, dekanije ali s čisto osebnim namenom. 18. marca se je številnim romarjem pridružila novogoriška dekanija, pa župnija Strunjan in tudi ljudje, ki v akciji Slovenske Karitas »40 dni brez alkohola« vidi-jo povabilo k molitvi za vse, ki trpijo zaradi prekomernega uživanja alkohola.

Dolga kolona ljudi, s križem na čelu, se je ob vsakem križu na poti ustavila in molila. Glavna vsebina molitve so bile prošnje za naše družine. Svetogorski zvonovi so vse romarje združili pri sveti maši, ki jo je ob prisotnosti generalnega tajnika Slovenske Karitas diakona Imreta Jerebica in somaševanju mnogih duhovnikov daroval koprski škof Metod Pirih. Škof je v svoji pridigi predvsem spodbujal zakonce, naj se zavedajo svojega poslanstva in otrokom zagotovijo varen in ljubeč dom. Vsem, ki trpijo zaradi posledic alkohola, pa je povedal: »Z nami so danes tu pri Svetogorski Materi Božji tudi družine, ki so žrtve in imajo težave zaradi prekomernega pitja alkohola. Že s postno akcijo 40 dni brez alkohola hočemo biti z njimi solidarni. Danes bomo prosili za novega in zdravega Duha tudi za njihove družine.«

Zaradi ogromno ljudi, ki so šli peš, pa vseh tistih, ki so prihajali z avtomobili, je bila potrebna velika strpnost. Sama sem se znašla v koloni, ki se ni premikala, pa nas je neki nasproti vozeči voznik nadrl, češ, po kaj rinemo gor. Nisem mu zamerila, toda ko sem v polni baziliki videla ljudi, ki sklepajo roke pred Svetogorsko Materjo, sem prišla do spoznanja, zakaj smo prišli. Seveda najprej zaradi Božje Matere, pa tudi zaradi gostoljubnih patrov frančiškanov, ki so nas tako toplo sprejeli. •

Termini letovanj 2012

Letovanje družin

Termin	Škofijska karitas
25. 6. – 30. 6.	Koper
2. 7. – 7. 7.	Ljubljana
9. 7. – 14. 7.	Ljubljana
16. 7. – 21. 7.	Murska Sobota
23. 7. – 28. 7.	Koper
30. 7. – 4. 8.	Celje
6. 8. – 11. 8.	Novo mesto
13. 8. – 18. 8.	Maribor
20. 8. – 25. 8.	Maribor

Letovanje starejših

Termin	Škofijska karitas
21. 5. – 25. 5.	Maribor
28. 5. – 1. 6.	Ljubljana
3. 9. – 7. 9.	Koper
10. 9. – 14. 9.	Murska Sobota
17. 9. – 21. 9.	Novo mesto
24. 9. – 28. 9.	Celje

Počitnice biserov

Termin		Škofijska karitas
23. 7. – 30. 7.	otroci	KP, LJ, MB
30. 7. – 6. 8.	otroci	KP, LJ, MS
6. 8. – 13. 8.	otroci	KP, LJ, NM, CE
13. 8. – 19. 8.	mladostniki	vse

SKUPNO VESELJE OB OBLETNICI

Milica Kovač

Ob desetletnici Karitas župnije blaženega Antona Martina Slomška Velenje

Živo se še spominjam seje župnijskega pastoralnega sveta 11. marca 2002, ko je bila s posebnim sklepom ustanovljena župnijska Karitas. Ob predstavitvi odločitve me je takrat spreletela misel, da je gospod župnik prav gotovo dobro premislil, kako bo organiziral delo.

Vendar me je že v naslednjem trenutku doletelo presenečenje. Za voditeljico ŽK je predlagal mene, čeprav sem bila prepričana, da bo to vlogo namenil gospodu Petru. Ob tem sem dobesedno onemela. Ne, ni mogoče, saj se sploh ne spoznam na te reči, tudi ljudi slabo poznam. Sledili so vsi mogoči izgovori, a vse zaman. Sklicevali so se na mojo izkušnjo dela v dekanijski Karitas, kjer sem res sodelovala vse od leta 1991 dalje, vendar le kot »FR« (fizični radnik) ...

Prvo leto smo se v glavnem iskali, bili smo brez prostorov, brez denarja pa tudi brez pravih idej. Po enoletnem tavanju se nam je pokazalo nekaj iskric, ki smo jih želeli razpihati, da bi vendarle zagorele. Zastavili smo si cilj pomagati na način, ki nas nič ne stane, to pa je bila pomoč pri premagovanju osamljenosti, zlasti pri starejših. In tako je zagorela prva iskrica. Naša prva varovanka je bila soseda našega župnijskega doma gospa Margareta, ki je potrebovala pomoč. Vse do njene smrti v letu 2009 smo bile sodelavke Karitas njene zveste in skoraj edine obiskovalke. Še danes pa koristimo garažo v njeni hiši za potrebe dejavnosti Karitas.

Druga iskrica je zažarela ob pomoči šolarjem in dijakom. Nudili smo jim učno pomoč. Med počitnicami smo omogočili nekajdnevno letovanje na morju in tudi letovanja za družine. Ko je bil organiziran oratorij, smo začeli sodelovati tudi pri tem. Tretja iskrica pa je bila naša župnija: sodelavci Karitas smo se in se še pri vsaki priložnosti vključujemo v delo za potrebe naše župnije.

Že v letu 2005 smo ustanovili dve skupini starejših, ki sta se tedensko zbirali v župnijskem domu, in sicer skupino Stezice in skupino Srečanja. Prva je imela namen zbiranja starejših ob obujanju spominov na mladost, na šolska leta, na starše, na razna kmečka dela. Večkrat so prisotni tudi zapeli in ob molitvi odšli na svoje domove veseli in pomirjeni.

Druga skupina, Srečanja, je prepoznavna po svojih ročnih izdelkih (voščilnice, prti, obdelani krožniki, vaze in podobno). Skupina danes šteje do 15 članic in je še vedno aktivna.

Sodelovanje z Domom za starejše Velenje je bilo odlično vzpostavljeno. Enkrat letno pripravimo v Domu prireditve za stanovalce, tedensko smo organizatorji biblične skupine, kjer se udeleženci seznanjajo s Svetim pismom, naše sodelavke redno obiskujejo stanovalce, ki nimajo svojcev, sodelavec Peter pa jih z veseljem obišče s svojo kitaro. Starejše in bolnike, ki živijo v svojih stanovanjih, obiščemo in skromno obdarimo pred prazniki, nekatere pa obiskujemo tedensko.

V letu 2006 je bila ustanovljena Škofijska Karitas Celje, kar je za našo dejavnost velika pomoč. Skupna skladišča so v Vrbju pri Žalcu, kjer je vsak trenutek možno dobiti material za pomoč, ki ga potrebujemo. Po letu 2008, ko je naraslo število brezposelnih, in po letu 2010, ko smo bili priča stečajem na našem področju, je bila pomoč Škofijske Karitas še bolj dragocena in dobrodošla.

Zadnja leta smo dobivali pomoč EU v hrani. Tega smo seveda veseli, čeprav je delo fizično težko in zahtevno tudi po administrativni strani, saj je treba vsak kg prejete hrane evidentirati. Kot primer naj navedem, da smo v letu 2011 prejeli in razdelili več kot 15 ton hrane. Tudi rabljena oblačila, obutev, gospodinjinski aparati so predmet našega posredovanja tistim, ki take izdelke potrebujejo. Ker nimamo ustreznih skladiščnih prostorov, so naša iznajdljivost in že nekajletne izkušnje zelo koristne.

V zadnjih letih so na dnevnem redu prošnje za finančno pomoč. Nezaposleni, brez nadomestila, starejši, samohranilke, družine z večjim številom otrok, prejemniki socialne pomoči ... kolikor koli bi imeli sredstev, ne bi bilo dovolj za kritje vseh potreb. Naši finančni prihodki so skromni: nabirka v naši skrinjici v cerkvi sv. Andreja, izkupiček od ponujenih lastnih izdelkov, srečelov in zadnja leta izkupiček dobrodelnega koncerta so naši viri sredstev. Žal občinski ali državni proračuni niso vir naših prihodkov. Prav tako je naša pobuda o darovanju za dobrodelnost namesto obilnega cvetja ob smrtnih primerih le redko sprejeta.

Naj omenim še sodelovanje s šolami (Gorica, Šalek, MPT, Gustav Šilih) pri zbiranju v akciji »Podari zvezek« in naši pomoči za plačilo položnic za »brezplačno šolo«, šolskih potrebščin ... Sodelujemo tudi s centrom srednjih šol (Festival prostovoljstva), mladinskim centrom (posebna obdarovanja družin), z Društvom šaleških likovnikov, centrom

koper

OBČNI ZBOR 2012 V ZNAMENJU PREPROSTOSTI

V soboto, 3. 3. 2012, je v Vipavi potekal občni zbor Škofijske Karitas Koper.

Z Bogom začni vsako delo ..., zato smo se najprej zbrali v cerkvi sv. Štefana v Vipavi, kjer je ob somaševanju številnih duhovnikov daroval sveto mašo naš škof Metod Pirih. Sodelovanje pri sveti maši je tokrat pripravila Goriška območna Karitas, prepevali pa so vipavski pevci. Lepo se je srečati s sodelavci, ki vsak na svojem koncu delamo za isto stvar. Prav nam se je v svoji pridigi škof Metod zahvalil, lahko bi rekli, da je tudi on na nek način ovrednotil naše delo za nazaj in nam dal smernice za naprej, zato nekaj poudarkov iz pridige:

- zahvala sodelavcem Karitas za ves napor, delo, ljubezen in skrb, ki jo vlagate v Karitas, v delo na

škofiji, smo začeli s statutarnim delom. Deležni smo bili pozdravov, ki so nam jih poslali nadškof in predsednik Slovenske Karitas Marjan Turnšek, nadškof Stres in še nekateri drugi, v živo pa so nas pozdravili predstavniki ŠK Ljubljana Tone Kompore, Novo mesto Igor Lužar in Murska Sobota Jožef Kociper ter generalni tajnik Slovenske Karitas Imre Jerebic. Občni zbor so tokrat vodili sodelavci Kraške dekanijske Karitas Ivanka Fonda, Jože Terčon in Sandi Mevlja.

Sledila so poročila za leto 2011: ravnatelj Matej Kobal je predstavil delo ŠK, računovodkinja Mili Č. Boltar finančno poročilo, namestnica ravnatelja Jožica Ličen poročilo o delu OK, DK, ŽK, direktorica Zavoda Karitas Samarijan Milena Brumat pa poročilo o delu zavoda. Po glasovanju je ravnatelj predstavil glavne poudarke Strateškega načrta za obdobje 2011–2016 in program dela za leto 2012. Celoten zbornik z vsemi podatki in tudi fotoutrinki občnega zbora so objavljeni na naši spletni strani <http://karitas-kp.rkc.si/>. Sicer pa je zbornik namenjen vsem

10

dobrodelnem področju in v svoje lastno izpopolnjevanje;

- pri svojem delu z ljudmi v stiski izkušate, kaj pomeni biti lačen in žejen pravičnosti;
- morate se zavedati, da je pravičnost skladnost z Božjimi in človeškimi zakoni;
- spoznanje, kaj pomeni biti ljubljen, ljubeč, dobrohoten, je pot do sočloveka;
- naša ljubezen do pomoči potrebnih mora izhajati iz teoloških temeljev, zato lahko ugasne, kjer ni globokih in trdnih duhovnih temeljev.

Po maši smo se preselili v prostore škofijske gimnazije, kjer so nas pričakale sodelavke Karitas vipavske dekanije s kavo, čajem in domačimi dobrotami. Ko smo se vpisali in prevzeli zbornike, v katerih je opisano delo sodelavcev Karitas v naši

sodelavcem župnijskih Karitas in naj služi kot pripomoček pri spoznavanju programov in povezovanju znotraj mreže Karitas.

Z molitvijo Angel Gospodov smo začeli kosilo v dijaškem domu škofijske gimnazije v Vipavi. Popoldanski del je bil izobraževalno usmerjen.

Predavatelj **Aleš Čerin** je bil za vse pravi izziv že z naslovom predavanja »Kako preživeti z 1 EUR na dan«, ki mu odgovarja podnaslov »Živeti v preprostosti«. Nekaj poudarkov:

- Naš čas ne pozna preprostosti niti na osebno-stnem niti na družinskem in poslovnem področju.
- Sami moramo živeti tako preprosto, da bi lahko drugi živeli preprosto (več zame je za drugega manj).

- Že leta 1955 je ameriški ekonomist, oče potrošniške družbe, rekel, da naša ekonomija zahteva potrošniški način življenja, ki v potrošništvu išče duhovno zadovoljitev: hitro ustvariti, hitro potrošiti, zažgati, izdelati, zamenjati, zavreči ...

AVGUSTA GREMO NA MADŽARSKO

Jožica Ličen

Od 21. do 24. avgusta bo že tradicionalno romanje sodelavcev Karitas koprške škofije. Pot letošnjega romanja nas bo peljala na Madžarsko. Vsakoletni namen našega romanja je obisk verskih središč in prestolnic Evrope ter druženje ob skupni in osebni molitvi za moč in pogum pri služenju ljudem v stiski.

Na občnem zboru je bila tudi letos med sodelavci Karitas izpeljana anketa o cilju našega letošnjega romanja. Izbirali smo med Češko in Madžarsko; za 4 glasove je »zmagala« Madžarska, zato smo enoglasno sklenili, da bo prihodnje leto naš cilj Češka.

Ob 15-letnici Škofijske Karitas Koper, leta 2005, smo prvič šli na skupno romanje v Lurd. Glede na velik odziv sodelavcev se od takrat vsako leto konec avgusta za štiri dni (od torika do petka) odpravimo na skupno romanje. Obiskali smo že Francijo, dvakrat Italijo, Poljsko, Švico, Španijo, lani pa Beograd in srbske samostane.

- Postali smo družba »stran metanja«.
- Kaj je prostovoljna preprostost: preživetje – udobje – luksuz (čas, ko si je treba reči dovolj in odpisati pretirani luksuz). Razlikovati je treba med preprostostjo in revščino ter med preprostostjo in skopuštvom.
- V zlatem pravilu je jasno povedano: vse, kar hočete, da bi drugi storili vam, storite vi njim – to velja tako v družini kot med skupnostmi (Evropa – Afrika) in tudi medgeneracijsko.
- Kaj nudi projekt preživeti z 1 EUR na dan: iskanje smisla hvaležnosti do narave, sočloveka, zavedanje vrednosti hrane.
- Kakšne so realne potrebe človeka? Iskati mejo med dovolj in odveč.

Da je predavatelj mislil zares, je dokazal že s tem, da se je odpovedal honorarju in nas vzpodbudil, da svoj prostovoljni dar namenimo otrokom, za katere skrbi Peter Opeka. In tudi sodelavci Karitas smo pokazali srčnost, s katero delamo, saj se je v košarici nabralo kar 500 EUR.

Vsebinsko programa smo nadgradili ali boljše osmislili v štirih delavnicah. Ob koncu smo slišali veliko misli in dobrih idej, kako in kje se da živeti preprosto, pa vendar bogato življenje.

Pred zahvalno pesmijo smo objavili še rezultate ankete letošnjega romanja sodelavcev Karitas. Od 21. do 24. avgusta gremo na Madžarsko. Še prej pa nas čaka veliko dela v službi ljudem v stiski. •

Podroben program romanja 2012 na Madžarsko imajo voditelji območnih in dekanijskih Karitas, ki tudi zbirajo prijave, zato le nekaj podatkov:

Prvi dan: romarska cerkev v Jaku, Szombathely, rojstni kraj svetega Martina, obisk Andrejeve cerkve in drugih krajev ob Blatnem jezeru, kjer bomo tudi prenočili.

Drugi in tretji dan bomo v Budimpešti in okolici. Obiskali bomo mogočno benediktinsko opatijo svetega Marina, kjer v knjižnici hranijo 350.000 dragocenih knjig. Prenočevali bomo v Budimpešti, se z

ladjico zapeljali v Szentendre, ob Donavi nas bo pot vodila v Ezstergom, ki je rojstno mesto prvega madžarskega kralja svetega Štefana. Tam bomo v katedrali imeli sveto mašo. Večer bo minil ob druženju v Čardi, kjer se bomo srečali z madžarsko kulinariko in folkloro.

Zadnji dan bomo pogledali še druge znamenitosti: Trg herojev, Mestni park, Opero, Štefanovo cerkev in seveda znan Grajski grič. P o vožnji z vmesnimi postanki se bomo po južni strani Blatnega jezera odpeljali proti domu.

- Cena romanja je 255 EUR; ob prijavi se voditelju OK, DK plača 50 EUR, ostalo v dveh obrokih, o čemer boste obveščeni po pošti.
- Poskrbljeno bo za duhovno in strokovno vodstvo.
- Rok prijave: 15. maj.
- Za podroben program romanja lahko pišete na jozica.licen@rkc.si.

12

ZA VELIKIM PETKOM VEDNO PRIDE VELIKA NOČ

Jožica Ličen

V teh dneh bodo vidni rezultati našega posta. Ali smo se odrekli čemu, ali smo dali komu? To je vprašanje, ki ga slehernemu človeku zastavlja vest, to je vprašanje, ki nam ga zastavlja naša vera.

Ne pozabimo – Streha nad glavo in Plamen upanja za otroke ni le zgibanka ali položnica, to so konkretni ljudje, ki čakajo našo pomoč. V postnem času je naš ravnatelj Matej obiskal pobrateno banjaluško škofijo in spoznal družino, ki so jo letos izbrali in potrebuje streho nad glavo. O tem je zapisal:

Predvidena je pomoč pri gradnji hiše Josipu in Milanki Bjelkanović iz Ivanjske, zaselek Šumari. Josip dela kot zidar, čez zimo ni bilo dela, žena je brezposelna. Imata štiri otroke, stare 13, 11, 10 in 7 let. Eden od otrok je vključen v posvojitev na razdaljo. Družina živi v hiši, ki jim jo je začasno dal na razpolago Josipov stric, ki sicer živi v Sloveniji. Pred leti je Josip uspel na zemlji, ki mu jo je daroval oče, začeti z gradnjo, vendar pa mu dohodki ne omogočajo, pa bi z gradnjo kakorkoli nadaljeval.

To je zgodba, ki odgovarja klicu Slovenske Karitas »Ne pozabimo«, to je zgodba, zaradi katere bodo mladi poleti darovali svoj čas, in družina bo dobila skromno streho nad glavo.

Upam in želim, da bo po naših župnijah veliki četrtek dan, ko se bomo sklonili in darovali. Vsi vemo, da ta nabirka ni posebej zaukazana, vendar vsi vemo tudi za naroči lo, ki izvira iz lomljenja kruha. Zato naj velja spodbuda, da nekaj darujemo in tako pomagamo revnim v župniji, dekaniji ali škofiji.

◀ Hvala. •

Ijubljana

PRVIČ NA KOROŠKEM

Ladka Hunjet

Šestnajsti zimski tabor za slepe in slabovidne

Organizatorji taborov se trudijo, da bi slepi in slabovidni spoznali čim več koščkov naše ljube in z naravnimi ter kulturnimi znamenitostmi bogato obdarjene domovine. Zato smo tokrat, od 17. do 24. 2. 2012, prvič gostovali na Homcu v župniji Šmartno pri Slovenj Gradcu.

Med nas so prišli različni zanimivi gostje:

Gospa Ana, višja medicinska sestra, se je naših src dotaknila z izjemnim poslušom za ženske z rakom na dojkah, ki jim je posvetila tudi veliko svoje-

ga prostega časa. V Slovenj Gradcu je bila pobudnica ustanovitve skupine za samopomoč in vzponov žensk z rakom na dojkah na Triglav. Med nas je pripeljala še gospo Emo in gospo Marijo. Obe sta preboleli raka na dojki, zdaj pa kot prostovoljki pomagata drugim bolnicam, ki potrebujejo pomoč in informacije ob tako težki bolezni.

Preko diapozitivov in razlage gospe Marinke smo spoznali daljni, hladni in redko poseljeni državi Islandijo in Grenlandijo.

Gospa Milena nam je predstavila skavtsko gibanje na Koroškem in tudi mednarodne skavtske povezave, za slovo pa nas je naučila še družabni ples »lapata«.

Vneto smo poslušali pričevanje gospoda Leopolda, duhovnika, ki že devetnajst let abstiniira in

dokazuje, da se z močno voljo lahko premaga alkoholizem.

Študent Andrej je med nas pripeljal gasilski avto in nam razkazal gasilsko opremo, ki smo jo lahko tudi potipali. Predstavil nam je svoje delo gasilskega prostovoljca in reševalca na smučiščih, ki ga opravlja ob rednem študiju. Nato je ob diapozitivih spregovoril še o Mislinjski dolini.

Zakonca Darinka in Pavel sta zelo zanimivo opisala vsako svojo življenjsko pot in nam dala v roke doma umetniško izrezljani pohodni palici.

Mlada fanta Martin in Andrej sta nam zaigrala na kitaro in harmoniko. Andrej je tudi zapel v koroškem narečju. Sami smo se prepričali, da sta upravičeno prejela že več lepih mednarodnih priznanj.

Naša gosta sta bila tudi Jure, ki je slep, in njegova mama. Jure nam je med drugim predstavil svojo pot izobraževanja, najprej v zavodu za slepo mladino in nato med videčimi vrstniki. Sedaj je absolvent teološke fakultete. Srečen pa je, kadar se na domačem dvorišču vozi z motorjem. Mama je podelila z nami zelo pozitivno izkušnjo sodelovanja z gibanjem Vera in luč, kamor je bila vključena z Juretom in njegovo sestro, ki prav tako ne vidi.

Obiskal nas je tudi gospod Jože Kern, generalni tajnik Škofijske Karitas Ljubljana. Z njim smo se pogovarjali o ljudeh, ki so potrebni pomoči, in o prostovoljcih, ki jim nesebično in sočutno pomagajo.

Eno dopoldne smo se ob knjigi Nicka Vujičića Življenje brez omejitev pogovarjali o naši samopodobi, o tem, kako pomembno je, da pozitivno gledamo nase in na druge, ter o tem, kako bi se pravzaprav počutili, če ne bi bilo nikakršnih omejitev. Seveda smo spoznavali tudi našo okolico. Z vodičem Juretom smo si ogledali Slovenj Gradec, ki je eno od partnerskih mest Evropske prestolnice kulture 2012, hkrati pa se ponaša tudi s častnim nazivom Glasnik miru. Ogledali smo si srednjeveško mestno jedro, graščino Rotenturn, ki stoji na robu mestnega jedra, in se seznanili z umetniki, ki so pomembno zaznamovali to mesto. Med njimi so pisatelj Franc Ksaver Meško, skladatelj samospevov Hugo Wolf, duhovnik in zbiralec starin Jakob Soklič ter slikar samouk Jože Tisnikar. Njegove bronaste kipe smo tudi potipali. Ogledali smo si tudi župnijsko cerkev sv. Elizabete. Sprejel nas je tamkajšnji župnik Peter, ki nam je pripovedoval o kratkem življenju, širokosrčnosti in plemenitih delih zavetnice sv. Elizabete. Omenil je še bližnjo cerkev Sv. Duha, ki je bila zgrajena za potrebe starih in bolnih ljudi. Obiskali smo še cerkev Marijinega vnebovzetja na Homcu in župnijsko cerkev svetega Martina v Šmartnem. Slednjo nam je opisal gospod župnik Franc. Z njim smo večkrat kramljali tudi na Homcu ali pa se sre-

čali pri daritvi svete maše. V enem od popoldnevov smo se seznanili z dragocenostmi cerkve sv. Jurija na Legnu. Domačin gospod Aleš je dejal, da je bila ta cerkev v preteklosti deležna več prezidav. Zadnja obnova je bila leta 1993, ko so domačini v tleh našli pomembne arheološke ostanke zelo stare cerkvice in staroslovanske grobove. Te bisere arheologije si je mogoče tudi ogledati, pari pa si lahko v tem veličastnem objektu obljubijo zvestobo do groba.

Tudi mi smo lepo skrbeli za telesno rekreacijo in duhovne vsebine, saj smo ob rojstvu obljubili zvestobo telesu in duši. Zato smo dan začeli s hvalnicami in telovadbo, radi smo prisluhnili lepi misli na našem jutranjem krogu, hodili na sprehode, si polepšali večere s petjem ob kitari, predzadnji dan pa smo se še počestili v bazenu v Velenju.

Ob pomoči Škofijske Karitas Ljubljana, organizatorjev Primoža in Marjetke, izvrstne kuharice mame Milene ter prijaznih spremljevalk in spremljevalcev smo tudi šestnajsti zimski tabor za slepe in slabovidne uspešno izpeljali.

Hvala za dobroto, pomoč in oči, ki so gledale namesto naših, ki so, žal, prezgodaj ugasnile. •

POSTNI MONOPOLI

Mira Kern

Naša župnija Šmartno pod Šmarno goro je letos pripravila posebno postno akcijo z zanimivim imenom »Postni monopoli«. Na župnik Sebastjan Likar si je postno miloščino ter dejansko pomoč bližnjemu zamislil kot družinsko igro monopoli, ki jo z veseljem igramo tako otroci kot odrasli. V župnijski cerkvi pod oltarjem je košarica s karticami, ki čakajo na darovalce. Vsaka kartica ima misel za izpraševanje vesti ter naslikano nalogo, katero hrano kupiti pomoči potrebnim. Hrana se zbira na posebni mizi, večinoma pred nedeljskimi mašami, obenem pa darovalec pobarva delček vitraža s sliko Križanega na plakatu. Miza je vsako nedeljo premajhna, vitraž pa že skoraj pobarvan, zato smo lahko s temi darovi razveselili kar nekaj družin v župniji, čeprav smo šele sredi akcije. S skupnimi močmi tako sebi kot drugim s tem spokornim opravilom pripravljamo najlepše velikonočno vzdušje. •

maribor

DELAJ, KAR JE DOBRO, PRAV IN PRAVIČNO!

Darko Bračun

14

Pod navedenim geslom se je 346 sodelavcev in prostovoljcev Karitas, ki s svojim življenjem in delom udeležujejo zapoved ljubezni na prav poseben način, v mariborski nadškofiji zbralo v soboto pred 3. postno nedeljo najprej pri bl. škofu Slomšku v mariborski stolnici, kjer je nadškof metropolit dr. Marjan Turnšek ob somaševanju duhovnikov daroval sv. mašo v zahvalo za milost služenja. Sledilo je plenumsko srečanje v Slomškovi avli, kjer je bilo ob bogatem kulturnem programu in osrednjem predavanju generalnega tajnika Slovenske Karitas g. Imreta Jerebica govora o poslanstvu služenja ter spodbudah pa tudi pasteh dela sodelavca in prostovoljca Karitas.

V nadaljevanju je bilo pregledano delo Nadškofijske Karitas Maribor (v nadaljevanju NŠKM) in župnijskih Karitas v letu 2011 ter izpostavljene prioritete dela v prihodnje. Kratko poročilo navajamo v spodnjih vrsticah.

NŠKM deluje na področju humanitarne dejavnosti in na področju socialne/socialnovarstvene dejavnosti. Prvenstvena naloga NŠKM je, da krepí humanitarno dejavnost na vseh področjih delovanja, predvsem na ravni župnijskih Karitas. Na posameznika moramo gledati celostno, brez zadržkov, predvsem pa z veliko mero spoštovanja in dostojanstva.

Humanitarna dejavnost NŠKM zajema naslednja področja delovanja:

- pomoč družinam in posameznikom (materialna in psihosocialna pomoč družinam, letovanja itd.),
- pomoč otrokom (pomoč pri nakupu šolskih potrebščin, botrstvo, letovanja, šola v naravi, prehrana ...),
- pomoč starejšim, bolnim, invalidnim in obnemo-glim (materialna in psihosocialna pomoč, letovanja starejših ...),
- pomoč dijakom in študentom,
- pomoč marginalnim skupinam (npr. Romi, brezdomci),
- pomoč tujcem in migrantom,
- pomoč tujini (BiH, Srbija ...).

Socialna/socialnovarstvena dejavnost NŠKM zajema naslednja področja delovanja:

- terapevtsko-pripravljalni center Maribor,
- mreža informacijsko-svetovalnih pisarn za odvi-

snike in njihove svojce,

- sprejemališče za brezdomce,
- ambulanta za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja s posvetovalnico – Maribor,
- materinski dom – Mozirje in Žalec,
- zavetišče za brezdomce – odprti tip,
- ljudska kuhinja Betlehem.

Za področje izvajanja socialnovarstvene dejavnosti je NŠKM socialne programe, za katere je pridobila koncesijo, prenesla pod okrilje svojega socialnovarstvenega zavoda Čebela dnevno varstvo Karitas. Zavod od leta 1996 opravlja v Slovenskih Konjicah storitve vodenja in varstva za 8 odraslih oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju. Z letom 2004 je začel opravljati tudi storitev institucionalnega varstva starejših v Domu sv. Eme v Šentjanžu pri Dravogradu. Kapaciteta doma je 21 stanovalcev. V začetku leta 2008 je zavod pridobil dodatni koncesiji, in sicer za delovno varstvo 8 oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju v Staršah ter za celodnevno varstvo za 9 oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju v Slovenskih Konjicah – bivalna skupnost. Oktobra 2008 je zavod pridobil koncesijsko pogodbo za izvajanje institucionalnega varstva starejših – Dom Velika Polana za 60 stanovalcev.

Za NŠKM je pomemben tudi Dom sv. Lenarta. Dom starostnikov v Lenartu, katerega ponudba obsega institucionalno varstvo starejših – 150 koncesijskih mest, dodatna mesta – občasna namestitve/ kratkotrajne namestitve 39 postelj, dnevno varstvo do 20 starejših oseb ter oskrbna stanovanja – 20 enosobnih in 20 dvosobnih oskrbovanih stanovanj, pomeni zaokrožitev strategije razvoja karitativnega dela na področju pomoči starejšim.

Poročilo o delu Nadškofijske Karitas Maribor v letu 2011

V letu 2011 smo znotraj naših programov pomoči skupaj rešili kar 12.088 vlog družin, ki so se znašle v stiski, oz. vlog posameznih prosilcev. Prošenj za denarno pomoč je bilo 1.225, prošenj v obliki informativne pomoči je bilo 788, navezovala se je na napotitev na ustrezne nevladne in vladne organizacije ter tudi na pomoč pri izpolnjevanju posameznih vlog, zahtevkov in obrazcev. Pomoči v obliki oblačil in obutve je bilo deležnih 1.147 družin oz. posameznikov, rešenih pa je bilo tudi 110 vlog za pohištvo. Pomoči v hrani je bilo deležnih 8.818 družin oz. posameznikov, tudi ob »pomoči« hrane iz intervencijskih zalog. Skupaj je bilo razdeljenih 700 ton humanitarne pomoči in opravljenih kar 28.770 km humanitarnih prevozov.

Socialnovarstveni del – kratek prerez dela v letu 2011

Zavetišče za brezdomce – odprti tip: skupno 5.676 nočitev/87 unikatnih uporabnikov. Sprejemališče za brezdomce: 78 unikatnih uporabnikov, dnevno 30. Ambulanta za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja s posvetovalnico Maribor: 378 pacientov. TPC: 65 unikatnih uporabnikov. MD: vključenih 16 uporabnic z 21 otroki. Ljudska kuhinja Betlehem: 18.877 razdeljenih kosil med 134 unikatnih uporabnikov – dnevno 50 do 70 obrokov.

Predstavitev in pomoč župnijskih Karitas na področju Nadškofije Maribor v letu 2011

Karitas v mariborski nadškofiji združuje 1.234 prostovoljcev, od teh jih je 807 rednih in 427 občasnih. V letu 2011 se je Karitas pridružilo 65 novih prostovoljcev. V letu 2011 so skupaj opravili cca 58.999 ur prostovoljnega dela. V razdeljevanju

»hrane EU« je sodelovalo 67 ŽK. ŽK družinam in posameznikom najpogosteje pomagajo s hrano in higienskimi potrebščinami (10.820) ter ozimnico (1.371), sledi pomoč v pogovoru, pomoč ob večjih naravnih oz. elementarnih nesrečah, pomoč v informiranju, invalidskih pripomočkah.

ŽK otrokom pomagajo s pomočjo družinam, posebej pa še s šolskimi potrebščinami (1.588), preventivnimi delavnicami, obdarovanji (3.516), plačilom šolske prehrane (51), omogočanjem šole v naravi in letovanj (taborov), s prevozi dijakov oz. plačilom dijaškega doma, s pomočjo ob večjih nesrečah in stiskah, z obiskom bolnih otrok, z učno pomočjo ter z drugimi oblikami pomoči.

ŽK so starejšim pomagale s hrano in higienskimi potrebščinami (1.384), plačilom položnic (49), rednimi oz. priložnostnimi obiski (2.350), družabnimi srečanji (2.773), z romanji in izleti (469), ozimnico (95), pogovorom, svetovanjem in skupinami za starejše (222). Ostala pomoč starejšim se je nanašala na pomoč v obliki invalidskih pripomočkov, pomoč ob večjih nesrečah in stiskah, pomoč v gospodinjstvu ...

Celotno poročilo je predstavljeno v plenumski knjigi NŠKM 2012 in na spletnih straneh Nadškofijske Karitas Maribor (www.karitasmb.si).

Zavedamo se, da je pred nami težko leto, ko se bo stiska na mnogih področjih še poglobila. Zato kot do sedaj želimo medsebojno še boljše sodelovati, se povezovati navznoter in tudi navzven, vse s ciljem čim boljše in čim učinkovitejše pomoči človeku, ki v svoji stiski potrebuje pomoč širše skupnosti. Biti tam, kjer so nepokrite stiske, z aktivnostmi opozarjati na aktualne stiske in izobraževati, usposabljati obstoječe in nove sodelavce – prostovoljce Karitas.

Hvala drage/i sodelavke/ci, prostovoljke/ci, ki v mreži Karitas delate dobro. Prav je, da po svojih močeh pomagamo. Naj bo delo, ki ga namenimo sočloveku v stiski v blagor le tako bo tudi resnično. •

4. OBLETNICA BLAGOSLOVITVE DOMA SV. LENARTA

Polona Šporin

V Domu sv. Lenarta smo v soboto, 25. februarja, praznovali četrto obletnico blagoslovitve Doma. V domski kapeli je bila slovesna zahvalna sveta maša. Somaševanje, ki so se mu pridružili domski in dekanijski duhovniki, je vodil predsednik Nadškofijske Karitas Maribor, Branko Maček. Obletnica je priložnost, da se ozremo nazaj po prehojeni poti in hkrati upremo pogled v prihodnost. Mašnik Branko Maček je v homiliji izpostavil sposobnost posameznika, da se poslovi od starega načina življenja, svojega doma in se odpre novemu – novemu načinu življenja, novi skupnosti, novim odnosom. Bivanje v novi domski skupnosti je priložnost za novo, drugačno kakovost življenja, h graditvi katere je povabljen prav vsak posameznik skupnosti.

Sveto mašo je s petjem obogatil pevski zbor stanovalcev. Stanovalcem je spregovoril tudi direktor Doma, Zlatko Gričnik. Slovesnosti so se udeležili tudi svojci in zaposleni, pozdrave in dobre želje pa sta stanovalcem ter osebju poslala lenarški župan in podžupan.

Po sveti maši je sledila še pogostitev in druženje v dnevnem centru. •

murska sobota

PLENUM ŠKOFIJSKE KARITAS MURSKA SOBOTA

Mateja Vernik

V soboto, 10. marca 2012, je potekal peti plenum Škofijske Karitas Murska Sobota. Zbralo se je preko 120 udeležencev. Ob 9. uri je bila v župnijski cerkvi sv. Mihaela sveta maša, ki jo je ob somaševanju duhovnikov daroval g. škof ordinarij msgr. dr. Peter Štumpf. Škof se je ob tej priložnosti sodelavcem Karitas zahvalil za njihovo delo in jih spodbudil k nadaljevanju karitativnega poslanstva na vseh področjih. Posebej je poudaril dva temelja krščanskega življenja: vero in karitativno ljubezen.

Po sveti maši je sledil sprejem gostov, ki so spoznavno poklepetali ob toplem čaju in okusnih sladica.

Plenarni del se je pričel s petjem in prošnjo k Svetemu Duhu za boljše delo. Sledil je pozdravni nagovor g. Simona Slane, ravnatelja Škofijske Karitas Murska Sobota. Generalni tajnik g. Jožef Kociper je v nadaljevanju predstavil Zakon o prostovoljstvu, osrednja izobraževalna tema plenuma je bila namreč posvečena prostovoljstvu.

Svoje aktivno uresničevanje skozi prostovoljstvo v Karitas so nam predstavili mladi iz Župnijske Karitas **Velika Polana, Bogojine in Cerkelj na Gorenskem.**

Predstavnica mladih iz **Velike Polane**, Barbara Horvat, nam je z navdušenjem na kratko predstavila svoj pogled na prostovoljno delo in kako ga urešničuje skozi razna mladinska srečanja in delavnice. Pove, da se je njeno prostovoljno delo pričelo že v osnovni šoli, nadaljevalo se je v Kančevcih, Veliki Polani in Ljutomeru. Pridružila se je letovanju otrok – ADAM, udeleževala se je oratorijev, se družila z otroki na šoli s prilagojenim programom, kar se je nadaljevalo z novimi oratoriji, sodelovanjem z invalidskimi organizacijami, s še več letovanji otrok na taborih tujih jezikov članov gibanja Vere in luč, s prostovoljstvom v društvu ŠENT v Ljubljani in nazadnje tudi v Karitas – na letovanju starejših v Portorožu. Zelo rada je pomagala tudi pri prostovoljnem delu z otroki. Nov izziv ji predstavlja spremljanje plesalcev invalidov na mednarodno tekmovanje v plesu z vozički, ki bo 7. in 8. aprila na Nizozemskem. Pove, da so ljudje, ki jih družba označi kot drugačne, »kot modre rože, ki so zelo redke. Vsak vrtnar se trudi, da bi jih vzgojil, saj **BOGATIJO NAŠE ŽIVLJENJE!**« Za prostovoljno delo se je odločila, ker ni le dajanje, ampak je prisotnega tudi ogromno prejemanja, spoznavanja samega sebe ter raznolikosti.

Prostovoljci iz **Bogojine** (Žiga, Monika ...) prav tako pomagajo Župnijski Karitas pri njenem delovanju. Animatorji poskrbijo za dobro vzdušje, kjer skupaj plešejo, pojejo, delujejo v skupini otrok, mladih. Imeli so tudi delavnico »Mala Karitas«, ko so obiskali bolne in starejše po domovih. Kot prostovoljci berejo tudi berila, na enostavnejši način razložijo evangelij in tako razvijajo sebe ter svojo vero v Boga.

Voditeljica in katehistinja Nataša Urh je z dvema prostovoljkama in enim prostovoljcem predstavila **Družinski in mladinski center Cerklje na Gorenjskem**, ki deluje v okviru Župnijske Karitas Cerklje. Svoja vrata je odprl oktobra 2005, marca 2006 pa so začeli tudi že s programom nudenja učne pomoči. V programu sodeluje več kot 50 prostovoljcev, ki svoj prosti čas poklanjajo otrokom in mladostnikom, namenjen pa je vsem otrokom, dijakom, študentom ter mladim po duši. V popoldanskem času v centru poteka individualna učna pomoč, za katero je potreben predhodno dogovor s koordinatrico programov Natašo Urh. Vsa učna pomoč je brezplačna, nudijo pa jo študenti različnih študijskih smeri. V centru pomagajo tudi pri reševanju domačih nalog, kjer se ni treba predhodno najaviti, saj so dobrodošli vsi, ki želijo priti na sproščen pogovor ali se udeležiti različnih družabnih iger. Ob torkih pote-

kajo tudi razne ustvarjalne in pogovorne delavnice. Večeri so namenjeni mladim. Ob družabnih igrah, ustvarjalnih in pogovornih delavnicah, različnih turnirjih, predavanjih, na izletih sklepajo nova prijateljstva in utrjujejo medsebojne vezi. V mladinskem centru imajo tudi nekaj svojih pravil: da lepo govorijo drug z drugim, se spoštljivo vedejo, za seboj pospravljajo, z igrali lepo ravnajo, v prostoru centra in na dvorišču so strogo prepovedane cigarete, alkohol in podobne substance. Prostovoljci so zelo dejavni tudi v župniji, kjer pomagajo postavljati jaslice, pomagajo pri pripravah na raznih praznovanjih, so bralci beril, ministranti, birmanski animatorji, imajo tudi svoj animatorski pevski zbor ... V župniji imajo vsako leto preko 100 prostovoljcev in čez 500 uporabnikov. Skrbijo za dobro počutje, sprejetost med ljudmi, kar jim povrne zaupanje in potrditev, da delajo dobro. Od vsega začetka njihovega delovanja je glavni cilj, da bi se vsi počutili sprejete v svoji enkratnosti in da bi lahko z njihovo pomočjo vsakdo razvijal svoje darove in sposobnosti.

Skozi bogato predavanje izkušenih mladih prostovoljcev smo se naučili predvsem, da imajo mladi drugačne pristope in poglede na ljudi ter da so mladi sami sposobni s svojo izvirno energijo narediti in ustvariti čisto vse, kar si le lahko zamislimo, starejši jim morajo dati samo prosto pot ter spoštovati njihovo drugačnost, in presenečenj ne bo zmanjkalo. Zaključujemo z mislijo: »**BODI SODELAVEC KARI-TAS IN SPREMINJAJ SVET! NOSITE BREMENA DRUG DRUGEMU IN TAKO BOSTE IZPOLNILI KRISTUSOVO POSTAVO**« (prim. Gal 6,2).

Posebna priznanja

Dvanajst župnijskih Karitas (**Beltinci, Bogojina, Gornja Radgona, Ljutomer, Od-ranci, Dobrovnik, Hotiza, Murska Sobota, Radenci in Sveti Jurij v Prekmurju, Turnišče, Velika Polana**) je bilo ustanovljenih leta 1991 in 1992. Z namenom zahvale ob **20. obletnici delovanja** je škof msgr. dr. Peter Štumpf vsem naštetim župnijskim Karitas izročil priložnostne zahvale.

Poročilo o delu Škofijske Karitas Murska Sobota v letu 2011

Skupna vrednost pomoči ljudem v stiski v pokrajini ob Muri je v letu 2011 znašala 419.659,88 €.

V letu 2011 je imela država manj posluha za pomoč ljudem v stiski. Pridobili smo pomoč od ZRSZZ na programu javnih del, in sicer sredstva za enega javnega delavca (za primerjavo: leta 2010 so nam odobrili sredstva za štiri javne delavce). Vrednost pomoči za javna dela je znašala 17.617,00 €. Prav tako smo pridobili pomoč na podlagi Evropskega socialnega sklada za program dolgotrajno brezposelni v vrednosti 6.667,00 € in po programu Asistent bom 6.429,00 €.

Iz Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (FIHO) smo prejeli 60.081,00 € pomoči za programe na državni in lokalni ravni. S Slovenske Karitas smo prejeli 50.813,00 € pomoči za pomoč družinam, otrokom, posameznikom, brezposelnim, pomoč pri razvoju evropske hrane in drugim v velikih stiskah. Na škofijski Karitas smo prejeli 26.650,00 € pomoči od dobrih ljudi. Tretjino so prispevali na nedeljo Karitas, 3.040,00 € smo zbrali na prireditvi Klic dobrote, 2.500,00 € so prispevali osebni donatorji. Tako so celotni finančni darovi znašali 201.571,00 €. Neto vrednost prejete evropske hrane znaša 142.560,00 €, hrane, prejete od proizvajalcev in trgovin, pa 3.500,00 €. Župnijske Karitas pa so pomagale z 72.027,88 € pomoči. Za delovanje smo porabili 2.437,00 € za stroške materiala in 12.581,00 € za stroške storitev. Stroški dela za redno zaposlenega so bili 16.679,00 €. Stroški amortizacije so bili 1.134,00 €, za 144,00 € je bilo drugih stroškov.

V letu 2011 smo člani Karitas sprejeli veliko število ljudi v stiski. Opaziti je mnogo brezposelnih, saj se njihovo število že nekaj let ne zmanjšuje, stiska ljudi pa postaja iz leta v leto večja. Posledica tega je, da so ljudje, ki so izgubili službe, porabili odpravnine in denarna nadomestila za brezposelnost, tako da so sedaj odvisni le od denarne socialne pomoči in lastne iznajdljivosti. Veliko stisko doživljajo tudi starejši ljudje, ki so odvisni od pokojnine, ki pa velikokrat ne zadošča niti za pokritje osnovnih stroškov. V letu 2011 smo imeli v Karitas 1.055 prostovoljcev, ki so opravili 20.640 prostovoljnih delovnih ur. Rednih članov je bilo 489, občasnih članov pa 566. Mlajših od 30 let je bilo 123 članov, novih članov, ki so se priključili Karitas, pa je bilo v letu 2011 78.

Škofija Murska Sobota ima 36 župnij in prav toliko tudi župnijskih Karitas. V letu 2011 so župnijske Karitas ustvarile prihodke v vrednosti 68.304,69 €. Največ prihodkov so zbrale iz naslova sredstev

od dobrodelnih prireditev in akcij (koncerti, venčki, voščilnice ...), in sicer v znesku 23.793,42 €. Sledijo darovi dobrotnikov (po položnici, gotovina, nabiralnik) v znesku 20.247,68 €, prispevki lokalnih skupnosti v znesku 11.910,84 € in nabirke nedelje Karitas v znesku 7.130,47 €. Z zbranimi prihodki in zbranimi materialnimi dobrinami so na župnijskih Karitas priskočili na pomoč 11.079 ljudem v stiski. Pomagali so jim z evropsko in drugo hrano, plačilom položnic in z veliko drugimi materialnimi dobrinami. Pomagali so otrokom, družinam, posameznikom in starejšim. Posebno poslanstvo pa so sodelavci v Karitas opravljali s svojimi dragocenimi obiski pri starejših, bolnih in onemoglih na njihovih domovih ter tudi pri tistih, ki svoja zrela leta delijo z drugimi v domovih za starejše. Župnijske Karitas in Evangeličanska humanitarna organizacija so v letu 2011 prejele 178.200 kg hrane (testenine, moka, riž, pšenični zdrob) in mleka, ki so jo razdelile med 10.842 ljudi v stiski. Neto vrednost evropske hrane, ki smo jo prejeli, je znašala 142.560 €. •

Novo mesto

ZAKON O PROSTOVOLJSTVU – OVIRA ALI PRILOŽNOST?

Gregor Vidic

Škofijska Karitas Novo mesto je svoj občni zbor obhajala v soboto, 10. marca. Tovrstni dogodki pa niso namenjeni zgolj retrospektivi, torej pregledovanju dela, opravljenega v določenem obdobju, temveč tudi druženju in seveda izobraževanju. Rdeča nit letošnjega predavanja je bilo razmišljanje o prostovoljnem delu sodelavcev Karitas v luči novega zakona o prostovoljstvu, sprejetega februarja lani. Predavateljica Helena Zevnik Rozman, sicer sodelavka Slovenske Karitas, je svojo predstavitev začela s pojasnilom, da prostovoljce Karitas raje naslavlja kot »sodelavce Karitas«, saj je po njenem mnenju ta pojem bolj ustrezen in pove veliko več o plemenitosti in poslanstvu ljudi, ki sodelujejo znotraj Karitas ter s tem vršijo veliko in pomembno delo. Všeč mi je bilo, ko je na tako lep način vse navzoče pozdravila in hkrati izkazala spoštovanje do vseh, ki tako ali drugače del svojega prostega časa namenjajo v dobro tistih, ki svoje stiske ne zmorejo rešiti sami.

Kakšne in kako raznolike in številne so te stiske, se v statističnih podatkih ne da zaobjeti; vsaka stiska je namreč najprej osebna in kot takšna je pogosto potrebna tudi individualne obravnave. Sodelavci na

ŽK pri tem pomagajo na različne načine: te ljudi najprej sprejmejo, mnogokrat celo obiščejo na domu, jim prisluhnejo, se z njimi pogovorijo in v skladu z možnostmi ponudijo eno ali več možnih poti reševanja problema. Res da nimamo na razpolago »arzenala«, ki bi stisko izničil oziroma odpravil, je pa pomemben korak na poti že to, da stisko diagnosticiramo – torej skušamo v najširšem možnem spektru zajeti okoliščine, ki stiski botrujejo – in ne prejudiciramo oziroma ne popustimo skušnjavi predsodkov ali posploševanja.

Prepričan sem, da kot kristjani z razumevanjem tega nimamo težav. Včasih pa je težko razumeti, ko vedno novi zakoni in z njimi povezane obveznosti do države največkrat pomenijo tudi nove papirnate vojne z novimi evidencami in poročili. Dilemo sodelavcev Karitas je bilo moč predvideti takoj, ko so se naznanili obrisi novega zakona o prostovoljstvu. Prostovoljstvo v Karitas je tako, kot je povedala Helena Zevnik Rozmanova, nekaj posebnega, plemenitega, in ni »kar nekaj«. Vemo, da se stiske vsakodnevno povečujejo ter da dela zato zagotovo ne bo zmanjkalo. Ob vseh obveznostih in pogojih, ki jih predvideva novi zakon o prostovoljstvu, pa se je na občnem zboru med prostovoljci postavilo vprašanje, ali država res ne zaupa niti tistim, ki so še pripravljene nekaj zastopati v dobro drugega. Kot je pojasnila predavateljica, je eden izmed namenov zakona tudi priprava strategije podpore prostovoljstva, ki pa morda vsaj na začetku ne bo prinesla velikih pričakovanj. Tudi zahteva po evidencah in poročilih je odraz nekega uradniškega pristopa, ki je v današnjem globaliziranem svetu tako rekoč že nujno zlo, zlasti za prostovoljske organizacije pa še vedno težko razumljiv. Toda le z vodenjem evidenc bomo lahko državi pokazali vrednost našega dela. Posebej to velja za verske skupnosti, za katere novi zakon ne ponuja najboljših rešitev. In čeprav se upravičeno pojavi pomislek, da poskusom izključevanja iz tega pomembnega dela slovenske družbe botrujejo predsodki do vere in Cerkve, pri našem delu nikakor ne smemo omagati. Ali so vse rešitve primerno urejene, bo pokazal čas. V zaključku svojega razmišljanja je osrednja gostja poudarila, da nas lahko te ovire še dodatno spodbudijo, da bomo z vso zavzetostjo (ki je ni malo) vedno znova dokazovali, da tisto, kar delamo, delamo dobro in strokovno. •

Pa pride čas,
ko sonce bo sijalo
in v zlatem siju
vse bo trepetalo,
pa pride čas
VSTAJENJA.

Spoštovani sodelavci Karitas!
Zarja velikonočnega jutra naj Vas vedno
znova napolnjuje z upanjem, da je
življenje močnejše od smrti, ljubezen
močnejša od sovraštva. To upanje ne
osramoti, ampak daje smisel in pogum,
da z vedrim pogledom zremo v prihod-
nost in že sedANJI trenutek živimo v
upanju v končno zmago življenja nad
smrtjo.

V prazničnih dneh Vam želimo, da bi
velikonočno upanje nosili vsem ljudem,
ki so v stiski!

tajništvo Slovenske Karitas